id punctu a q exit, s[ed] semp ad aliud, q[uo]d uidemus in funiculo sursum cir-
cumgirante globu igneum; nam huiusmodi motu sa[tis] d[ic]ta o[mn]ia, si b[e]n[e] aduer-
tas, saluantur: g[o] superflui s[un]t alij motus; ita n[ost]ri pauci Ast[rologi] mathema-
tici et Phili, dici[tu]r, debet q[uo]d 2.o Non constare certo, et determinate, q[ua]nta sit
velocitas, q[uo]rum numerus, q[uam] determinata magnitudo solis, stellaru[m] &c.
nam ut nobis moraliter impossibile dicitur in sacra pag. (Numera stellas
si potes) et de nullo ex d[ict]is hemus reuelatione[m], contactum, aut experientiam:
demonstrationes u[er]o Mathematicae, q[uo]d ad hoc, n[on] n[is]i ex suppositis concessis tantum s[un]t,
at si supposita spernantur et examinentur rigorose, ipsa determinate n[on] constat:
g[o] &c.

Quaeres 4.o Quaenam sit Grauitas, et Leuitas Corporu[m] Cele-
stium? Dico 2.o Nullum Corpus Celeste grauitat, aut leui-
tat in loco in q[uo] e[st], aut in q[uo] perambulat. E[st] expressa s[ente]ntia Aris[totelis] lib. de
Celo tex[tu] 2.o, q[ue]m seq[uitu]r S. Maurus lib. 4.o q. 46 contra Recen[tiores] et contri
o[mn]es; ex q[ua] e[st] sequitur, q[uo]dlibet Corpus Celeste h[ab]ere de facto intra se suum Cen-
trum: Pr[ob]o, q[ui]a in Celis sol e[st] uis ignis, et e[st] in superiori tractu sa[tis]
aereum, in eo q[uo]d perambulat de facto: g[o] de facto e[st] in suo Centro, sic
q[uo]d Centrum illum h[ab]et intra se ipsum, atq[ue] res in suo Centro neq[ue] gra-
uitant neq[ue] leuitant, aliter apeterent separari ab illis: g[o] &c.
Deinde Corpora alia Celestia, si s[un]t aer ipse, similiter et
in suo superiori loco, et Centro sunt; si u[er]o s[un]t Corpora
solida, constant maxime ex aere, et igne, et longe minori terra; g[o] r[ati]o[n]e
p[re]ualente partem aeream et igneam, locum superiorem postulant, atq[ue] de
facto illum h[ab]ent: g[o] in suo Centro s[un]t, ac p[ro]inde nec leuitant, nec gra-
uitant de facto.

Confirmatur, q[ui]a ad uniuersi totius, et totius n[atur]ae bonum spectat, q[uo]d
Corpora Celestia sint ubi de facto creata s[un]t, et perseuerant:
g[o] q[uo]uis ex causa specifica, et priuata n[atur]a aliq[uo]d illorum postularet
locum et Centrum aliud, tu ob uniuersi postularntiam, et genericam

nām, id de facto n' appeteret, imo oppositum naliter, sicut naliter aq ascendit, et descendit aer ad impediendu' vacuum: gō nullum corpus coeleste ē violentum, sd qdlibet ē in suo centro, et nullu' de facto leuitat, aut grauitat.

Dico 2º. Si pars aliq n' sol fluida et ignea solis, sd et solida coeli stellati detraheret in terram, hic violenta eet, et naliter iteru' ascenderet in locu' aq extracta fuerat; ita P. Cabeus et alij, et patet ex dd, sicut en' naliter vapores, et exhalaoēs ascendunt ob qualitatem pro'n aeream, et igneam, sic illae pp ascenderent ob id prium; in hoc gō sū dici pōt, corpora coelestia herē et ex se grauitate et leuitate, q. t sint aliqd ex nostris elementu', t ex illis componanti, et nullum sit elementu' qd n' sit graue, aut leue, qn illis in locis proprijs nec leuitent, nec grauitent.

Quaeres 5º. qd dicendum de influxu coelestium in sublunaria. La resolutio sit. Sol et alij Planetae, astraq, et coeli, tam aereum, qm stellatum, influunt in sublunaria; Empyreum uō n' qui denominatiue, et rote. La huius cclois pars ē snā comissimā; qam tenent P. Hurtad, et P. Arr, ples et alij. Pr La, gā xā Phūn sol et homo generant hoē, id ē sol et influit in dispoes hanii corporis; deinde Luna mouet ventos, pluuias, maria etta; et hinc ligna excisa in plenilunio ideo facile corrumpuntr, gā tunc plibus repleta erāt aquis lunae influentijs; arbores aūt statutis temporibus, et semp ijsdem, florescunt, et fructus efferunt; atq horu' nulla alia ē rao, ni solis, lunae, et corporu' coelestium influxus in sublunaria, et n' datr mayor rao pp hoc, qm pp illo astro, t coelo: gō. 2a pars ēt pbatr, gā inir Empyreum, et sublunaria mediat coelum stellatum, sd hoc ē solidum, ut sā ostendimus, et imensae pfundita tis: gō usq ad illud aget qdem Empyreum ppe et tuti inē,

tunc cū ḡtenus stellatū agit in sublunaria, et empyreum in stellatum, denominabitr̄ empyreum agens et in sublunaria, sd denominatiuè tm̄, et rōe, n̄ cū pprie et ex se, lux enī calorq; empyrei nalitr̄ n̄ põunt cœlum stellatum penetrare usq; ad terram.

Cōtra, qā nullum ē fundām efficax ut dicamus, empyreum pprie influere in sublunaria, nam qd in qlibet subiā detr̄ virtus operatiua, cōcedimus, et hanc empyreo n̄ nōamus, dicimus tn̄ cōtrari nalitr̄ in cœlo stellato, solido, et profundissimo, qr cuius influxus cœli stellati penetrat cœlum aereum fluidum corroboratr̄, tum qā n̄ ē assignabilis in sublunaribus aliquis pprius empyrei effus. Ait P. Soā L. nō 342, Notis ǭstare, cœlum empyreum agere; qd aūt agat eē ignotum: ut quærerem ego, ex qnā fidei canone, aut tex. scrito illud ǭstat, psertim qd n̄ sōt agat, sd agat usq; ad sublunaria? Ergō nulla solutio, imō uidemus, qd si arbor cœlo patens, tecto obtegatr̄, sistentibus cœli influentiis, marcescit, et corrumpitr̄; qō si solis et sydera influentiæ n̄ penetrant tectum illud, a fortiori influentiæ empyrei n̄ satis penetrabunt imensam soliditatē stellati cœli, qd ē sicuti tectum oīum sublunarium, sicut lux ppria empyrei in priō n̄ transibat cœlū stellatum, sd tenebræ erant sup faciem abyssi: adde empyrei finem n̄ eē, nī ut Bēorum sedes sit, n̄ aūt ut influat in sublunaria.

2a resolutiō. Corpora cœlestia influunt in sublunaria mediante luce, et calore in corpusculis igneis, itē q; mediantibus aqueis, et aereis corpusculis; patet ex dd alibi de luce, et sā de igne, ac de sole, et hinc ē qd in plenilunio ples humiditates luna influat, qā cū tunc temporis plus lucis et ignis in se recipiat, hinc a se expellit plā frigida, et humida corpuscula, qō his mediantibus fiunt influentiæ cœlestes. Aduertendum aūt, oēs cōitr̄ hoc loci fa=

feri qd lux calefaciat, caloremq[ue] contineat, ut fatetur P. Soa l. a. no 345, et 349: qo iam qd vocamus lucem, e qd sit lucidum, et calidum, qo semper et realiter e aliqd ignis, se ignea aliq[ua] subia, ignis tenuissima, ut late ostendimus tract. de Sta. caetera de luce astrorum iam sa resoluta st. An vo corpora caelestia n' sit mediantibus his qualitatibus, calore, frigore, humiditate, et siccitate ac luce, in predictis semper corpusculis, et et per alias qualites nobis occultas influant in sublunaria? Affirmat ab te citus sa l. in mul-tis, no 379, Negant ab te alij tamen: Theo condistbe, n' e recurrendu ad qualites occultas, ni ad effum illum cuius prium a-liter apperiri negat; quam ait hic sit; Dicemus de singu-lis qd occurrerint, maxe inferius de Meteoris.

3a resolutio sit. Corpora caelestia neq[ue] imme neq[ue] directe influunt in voltes, aut intus hanos, indirecte vo et mediate, maxe. est doi catholica, et cotima apud P. Soa l. a no 385. 1um pet, qa salte realiter et physice n' pot qd corporeum directe et imme agere in qd spiale; deinde nulla e necessitas admittendi tem influxum; tandem qa voltas hana, ut poa na sua liba, postulat concursum indifferentem, n' vo detrahi ad unum, qlis e nalis et varius influxus caelestium. 2um et pet, qa saepe influxus caelestes imutant malia organa sensuu, alterando humores, sanguinem, choleram atta, et irascibilem, ac concupiscibilem commovendo; atq[ue] aia voalis indiget his ad operandu: qo illis mediantibus, ac indirecte possunt corpora caelestia influere in vol-tes et intus houm. Hinc q benigniori siderum aspectu, et influx nas-cuntur, polent postea ingenio acutiori; et a fortiori qui melius tem-peramentu internorum suum hent. Qd si qndoq[ue] daemones herbis fugantur, hoc fieri potest, vel ob antipathiam malorum succorum, quos aliqndo in illis habuerunt, sicut et injurijs fugantur, qa st sup=

bissimi spiris, & ob sacrum aliqd misterium in illis inclusum, seu repsentatum, sicut enim Davidis Chitara fugabat Dæmones.

4ª resolutio sit. Astrologi infallibilitate physica possunt prædicere motus Astrorum, ut eclipses, n' tn' infallibilitate methca, at vero effus ad extra, ut pluvias, frigora, ventos, pestilentias, et generatim morbos, n' nisi cu' sola probabilitate morali: ostenditur 1um, quia interpositio orbis terræ inter solem, et lunam pendet naturaliter a tali futuro tempore ex cognito motu nunc solis et lunæ; at post miraculum sol sistere, & citius procurrere: ergo infallibilitate physica n' vero methca potest prædici futura eclipsis: ostenditur 2um quia effus illos ad extra pssive n' possunt, nisi cognoscendo proprietates Astrorum, quorum concursum prouident, atque proprietates illoru' n' cognoscunt certo, sed probabiliter tm': ergo similiter illos effus.

5ª resolutio sit. effus intellectualis liberos et contingentes Astrologi cognoscere n' possunt, nisi suspicando, et mentiendo pessime; Pbatur, quia n' illos vident in se, neque scientiam mediam de illis habuerunt, nisi causis aut, et pure exilis, prouideri nequeunt, quod ante aium 2um fecis quæ sint omnino indifferentes ut supponimus, et hinc est quod neque Dæmones sic scientiam scilicam et nalem n' amiserint, tales effus n' certo prouideant: ergo etiam. Vero ex manuum delineamentis, et vultus aspectu aliqd cognosci potest, potest cognosci temperamentum, et tunc ex eo probabiliter inferri possunt aliquot inclinationes, et tm' in gnre; at certo et determinate prædici nequit aliqd.

Vt denique ex natiuitate futurum aliqd certe et determinate cognoscatur in indiuiduo, & ipsi in indiuiduo? Nihil omnino, ex pt ex Jacob, et Esau insimul natis, qui tn' inter se omnino diuersi extiterunt postea, et pene contraria omnia. Dices, n' fuisse sit natos simultate mathematica, et indiuisibili: Sed contra, quia et ipsi Astrologi de eo minime scire possunt naliter, quo puncto mathematico, et indiuisibiliter natus sit; imo neque

hō pōt forw nasci in eo sit indivisibili existi, aut punctis mathi-
cis: qui tenenda ē nrā (?) sententia, fodiunt hactenus figas extulle-
runt mathici, seu fabulas effinxerunt.

Quaestio 3ª

Articulus unicus

De Mundo

Quaeres 1º. Quid sit Mundus. diffiniri solet Compages e caelo, terraq. coagmenta, et ex ijs naturis quae intra ea continentur: ex Aristotele est diffinitio. Brevius alij Mundum diffiniunt, ē collectio omnium creaturarum tam caelestium, quam sublunarium. Sub hoc tit. de Mundo solent multi agere de elementis, de quibus nos iam sa.: alij et de possibilitate, seu n. repugnia creaturae ab aeterno productae, de qua et nos sate in metha.: alij de Systemate Mundi, hoc ē de distributione, et ordine locali, quem obtineant eius principales partes, ac de earum figuris, de imobilitate terrae, et solis mobilitate, de quibus omnibus egimus iam 1ª et 2ª disputatione: igitur his iam omissis.

Quaeres 2º. Utrum Mundus sit, et dici possit unus? absolute n. dari plures mundos, sed unicum, ē n. solum vera, sed adeo catholica doctrina, ut omnes dicant eius erroneam, et fidei dissona D. Isidorus, Albertus Mag., Baronius, PP. CC., et P. Tanerus; probat ex Evangelio Joannis 1º 6 | Et mundus per ipsum factus ē | ubi in singulari ē loquutio de Mundo; item ex Decreto, cap. quoniam aiut 24, et ex illo Christi D. | Ite in Mundum universum, et praedicate &c. | ut vero intelligatur quaenam sit unitas mundi, sciendum ē, Mundum alium ē Archetipum, et ē Divina Idea, seu exemplar Divinum creaturarum omnium producibi-

lium, et est Mundum Angelicum constantem ex tribus Angelorum Hyerarchijs; et est Mundum Inferiorem, seu Sublunarem, et Superiorem, seu magis proprie Coelestem, et tandem Mundum Parvum, qui dicitur homo, quia est universi mira Synopsis, ex 4.or elementis, et coelestis etiam influxu, ac ex vitali, et spirituali anima componitur, et virtualiter continet omnem creaturam, iuxta illud textus (Praedicate evangelium omni creaturae;) et ultimo est Mundum Magnum, qui praeter illum Divinam Ideam, et exemplaris, caeteros anumeratos, et partiales mundos complectitur; et de hoc mundo Magno intelligenda est sed posita distinctio, et propterea quaero, utrum hic dici possit unus.?

Certum quod est 1.o, Non esse unum unitate identitatis, quia tot partes habeat actu, et realiter distinctas; secundo non esse unum unitate specifica, aut etiam generica infima, quia plures eius partes genere multiplici inter se differant: 3.o non esse unum unitate unionis physicae, quae continuum unicum constituat ex dicto Mundo Magno; sicut continuum distinguitur a contiguo, neque enim omnes eius partes sunt homogeneae, sed valde hetherogeneae: 4.o non esse unum unitate loci, quia non omnes Mundi partes sint penetratae inter se, ac in eodem loco: 5.o Non esse unum unitate elementari, aut materiali, quia saltem Angeli qui etiam ad Mundum Magnum pertinent non componuntur ex 4.or elementis, neque ex materia 1.a, et forte nec Coelum Empyreum, si quinta substantia, aut elementum quintum est: 6.o non esse unum ex forma aliqua una, seu anima, quae totum Mundum Magnum eadem informet, tum quia superflua est forma huiusmodi, tum quia chyrica videtur forma, quae eadem terram sit, et Empyreum informet, varias insit, et Angelos etc. igitur concludendum est quod (Thema 1.i partis quaestione 47 articulo 3.o) Mundum Magnum esse unum, tum Ordine, tum fine, et ab eo secundo unitate morali; nam Divina Sapientia, Bonitas, et excellentia ordinavit omnia creata ad suam ipsius conditoris Sapientiam ostendendam, et omnia operatus est propter se ipsum, uti propter finem simpliciter ultimum.

Quæres 3º. an possibiles sint plures Mundi? R. Phi-
losophi veteres affirmant, quia nulla in hoc apparet repug-
nantia, et ita P. Soarez L. 2. no 496; item quia ex parte obiecti seu mundi
multiplicis, mundi plures non repugnant inter se; deinde ex parte Dei,
Deus infinitus est, et infinite imitabilis; tandem ex parte loci,
non illis locus deesset ultra superficiem ultimam Cœli Empyrei, sicut
mundo huic locus non defuit, cum spatiis est: ergo etc. Nihilominus

1ª conclusio. Mundi in vulgari sensu plures, nec succes-
sive repugnant, neque simul existentes: ita intelligenda
est conclusio et sua propria sententia; nam negari non potest, quod possit Deus hunc mun-
dum totum anihilare, et creare alterum de novo in totum similem
huic aut in multis dissimilem, immo quod hunc 2um creare possit conser-
vato sit 1º; et sic tam successive, tam simultanea posse existere
non potest quin plures mundos, atque hoc ipsum est possibiles esse mundos plures,
in communi æstimatione vulgi, plures sic collectiones creaturarum segregatas inter se:
ergo mundi, in vulgari sensu plures, nec successive repugnant, neque simul ex-
istentes: immo si in concavo Lunæ alii de facto essent homines, Imperia,
Regna, Civitates (ut somniarunt aliqui et non repugnat de possibili, sed de
facto nos sua iam reiecimus), profecto quisquis diceret dari hunc plures mun-
dos, lunaticum unum, sublunarem alterum, quinimo partiales essent, sicut
Brasiliensis regio, et tota America novus vulgariter dicitur mundus,
sicut mortuus homo dicitur abiisse in mundum alterum.

2ª conclusio sit. Mundus Magnus, qui de facto datur, ita
est unus, ut in ea ratione, in qua unus est, repugnent
omnino plures Mundi, tam successive, quam simultanee existentes; immo loquendo
formaliter, et philosophice, in Mundo Magno sua definitio, quam dicimus involvit plu-
ralitas ipsius. Videbitur nova hæc conclusio, verum est antiqua, et ex Aristotele ea
tradit, expresse quam defendit D. Thom. 1ª parte q. 47 art. 3º; eamque
novissime tenet P. Semery anno 2º. d. ultima q. 1ª ex quo dicendum

ē 5°.

Pr 1° ex sillio D. ubi sā gō Sūo 6, Mundus iste unus dicitr unitē ordinis, sn gd gōg st adeo, ordinem hent ad ipsum Deum, unde necesse ē gō oia ad unum mundum ptineant &ā: igr rugnat crura, quæ n' sit ppter Deum, tāqm ppter oium finem simpliciter ultimum; atq mundus Magnus eatenus dicitr unus qtenus ordinatr in unum Deum, gō qntumvis plēs pducantr alij Cœli, Elementa alia, aut aliæ Craæ, seu sit, seu successive, tn q n' point n' ordinari oēs in unum, ac eundem Deum, hinc oēs eandem integrabunt, et habebunt unitatem, qm nō hent illæ, quæ de facto existunt: gō numqm tollent mundi unitatem, sd ad eundem spectabunt Mundum, sicut spectant Craæ quæ iam n' existunt, et n' qstituerunt Mundum alterum, neqz qstituissent, et si fuissent anihilatæ, sd st tuti ples successive aliæ, et aliæ pmanentes mundi unius: hæc ē demonstraō Phi ex qā illam desumpsit D. Thom.

Pr 2° ex diffiōb Mundi suppositis, gā Mundus Magnus de q agimus ē qpages e cœlo &ā, id ē, ē collectiō oium Creaturarum, atq ex ipsis Craris rugnant ples collectiōes oium Creaturarū, alitr jam nulla eēt oium, sd aliqrum tantumō: gō rugnant ples mundi, qnuis ples mundi pes n' rugnent, seu Mundi partiales ples. Qfratr ex eōd D. Thoma, gā ideo Democritus, Manichæi et alij ples Mundos posuerunt ponere, gā n' unicam Cām 1am, n' unum, sd ples Deos agnouerunt, qa n' sapientiā Dinā, sd casu oia fieri putabant; atq hæc ē impossibile: gō impossiles st ples Mundi: et ideo Plato, ac Arles, qui unicam, et sapientissimam agnouerunt Cām 1am, ideo unicam et mundū, et nec de posili ples admiserut. Corroboratr, gā ideo et de posili Fides n' ē ni unica, unica SS. Comunio, et Ecclesia una, qā unum Deum respiciunt, atq mundus unus respicit sub uno